

cessario cogeatur, si quid a publicis negotiis temporis vacaret, (a) quaeque intermiserat recolere vix otium erat, nedum ornare, expolire, atque elaborare) nulla (b) tamen ex iis desiderantur, quaecumque in gravissima, &

(a) quaeque intermiserat, recolere vix otium, &c.) Non dubitat tamen asserere Palazzolus, quaecumque Senator noster diceret, ita elaborata fuisse visa, ut novis curis eadem expolire minime opus esset. „Raro commutabat, quae scriberet: rarius delebat. Omnia fluebant, „acumen styli subibant; ut quae illi sponte, & nullo pene studio excidissent, aptiora viderentur, quam aliorum, qui continuo eandem tundunt incudem, extundunt, & excudunt laborem, &c. „

(b) nulla tamen ex iis desiderantur, &c.) Longum esset, omnia afferre de hac rerum Venetarum Historia testimonia: omnia tamen praetermittenda non sunt. Joannes-Henricus Boecklerus *Bibliographia critica*; Lipsiae, sumpt. heredum Jo. Grossi, 1715. in 8. pag. 184. „*Andreas Mauroceni Historia Veneta* minime spernenda est; sed merito PRAECIPUIS in rebus Venetorum MONUMENTIS accensetur. „*Jacobus Guddius* vol. II. de *Scriptor. non Ecclesiast.* Lugd. ex typogr. Jo. Pet. Cancell, 1649. in fol. pag. 8. haud multis *Maurocenum* laudat: „*Maurocenus* Andreas senator & HISTORICUS inter Venetos NOBILISSIMUS fuit. „Idem fufius in *Elogiographo*, pag. 116. *Compose, oltre alcune operette, la Storia Veneziana divisa in molti libri, abbracciando i più notabili avvenimenti all' Europa, e all' Asia nel passato secolo succeduti. Non si troverà, tra' moderni almeno, istoriografo latino più copioso, e diligente, e grave, nè che discorra meglio degl' interessi della Repubblica, e de' Principi, del Morosini, il quale merita d' essere chiamato, a guisa del gran Tito Livio Padovano, al mio parere, IDEA DI NOBIL ISTORICO, LATTEO FIUME DI ELOQUENZA ROMANA, veramente maravigliosa in un Senatore, profondo in molte scienze, e ne' maneggi pubblici occupato.* Haec eadem oratoriis ornamentis convellita Palazzolus tulerat. „Haec (per Venetos facta) ille tam praeclare complexus est, ut si beati censendi sunt ii, qui aut faciunt scribenda, „aut legenda scribunt, beatum Senatum, beatum Maurocenum fateamur: illum quod fecerit: hunc quod scripserit. Divina tuis factis Respublica es; his scriptis sempiterna. At quo stylo complexus? profectus? eo nimirum, ut copia Livium, verborum elegantia Caesarem, frequentia sententiarum Thucydidem superaverit, posteris praeripuerit palmam sui consuequendi, &c. „*Nicolaus Crassus*, hujus Vitae auctor, alibi, nimirum in *Patriciorum Venetorum* elogiis; *Venetis*, ap. *Evangel. Deuchinum*, 1612. in 4. hisce verbis opus illud claudit, multa affirmans, vel consulto praetermissa, vel strictim expressa, ne viderentur in historiam haec *Elogia* evadere: & vero praeclara facinora explicata uberius, ex *Venetis* historiis peti poterunt, ab iis praefertim, quas *Andreas Maurocenus*, Senator amplissimus, maximus, Sapiens, & incredibili facundia, & latini sermonis elegantia, & rerum gestarum fide, vulgaris est. „Inter vivos enim debebat *Maurocenus*, cum *Crassus* haec scriberet. Addendum etiam, quae fuerit *Aloysii Lollini* de hac *Historia* sententia, quemadmodum apparet ex quadam ad *Andream* epistola, inter ejus *Epistolas miscellaneas* edita *Belluni*, typ. *Franc. Vioceri* 1642. in 4. pag. 324. „Accedit tui ingenii praestantia cum eruditione omnigena conjuncta; „sermonis vero latini copia tam dives, tam beata, ut vel ingenti *Venetae Historiae* scribendae argumento, cujus sub pondere complures viri florentis facundiae succubuerunt, non modo sufficeret, verum etiam superfutura videatur. „Neque hic ea praetereunda sunt, quae habet *Othavius Ferrarius* pag. 327. *Operum variorum. Patavii*, typ. *her. Pauli Frambotti*, 1663. in 4. „*Andreas* siquidem, Senator spectatissimus, Senatus consulto *Venetae civitatis Historiam* a Bembo sine condere iussus, injuncto muneri, atque omnium expectationi praeclare satisfecit. „*Bembo* quidem scribendi elegantia haud ita par, quod viro in specula honorum locato, & ideo magna semper, ac varia domi, forisque curanti, commendae orationi tempus defuerit. „Sed operis magnitudine, consilii praestantia, libertate, & rerum maximarum usu, nemine inferior. Nihil unquam falsi ausus, quod privato homini nequaquam impune cessisset. Quippe continentia Regum bella rebus Venetis adnexa, & implicita, magnas necessitates, bellorumque causas, & modos, curasque ancipites tradens, quibus ille magnam partem, aut interfuerat, aut praefuerat, ut aliquid gratiae daret, nunquam animum induxit; „ac potentiorum offensas, quas veri studio sibi subeundas videbat, insuper habuit. „Accedat & celeberrimus *Fortunius Licetus*. Hic cum editurus esset quatuor libros de his qui diu vivunt sine alimento; prodire autem *Patavii*, ap. *Pet. Bertellium*, 1612. in fol. eosque inscriberet *Andreas Mauroceno*, gravissima illa nuncupatoria epistola ipsum ita alloquitur: „Ea siquidem vitae integritate, judicii gravitate, ingenii praestantia, & cum ceteris disciplinis omni-